

NORGES HØYESTERETT

Den 24. september 2025 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falch, Høgetveit Berg og Sæther i

HR-2025-1858-U, (sak nr. 25-117711SIV-HRET), sivil sak, anke over beslutning:

Dagens Næringsliv AS

(advokat Halvard Helle)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å anonymisere en dom.
- (2) Borgarting lagmannsrett avsa 16. mai 2025 dom i en sak om gyldigheten av testamenter, ektepakter og en pengeoverføring (sak nr. 24-026659ASD-BORG/02). Saken sto mellom avdødes ektefelle og avdødes to livsarvinger. Da den ble avsagt, sto det på dommens forside:

«Retten har forbudt offentlig gjengivelse av deler av avgjørelsen jf. domstollosen § 130 første ledd.»
- (3) Lagmannsretten besluttet 13. juni 2025 å rette dommen i medhold av tvisteloven § 19-8. Etter rettingen står dette på forsiden:

«Kan kun gjengis offentlig i anonymisert versjon, jf. domstollosen § 130 tredje ledd.»
- (4) Dagens Næringsliv AS (DN) begjærte omgjøring av beslutningen om anonymisering. Borgarting lagmannsrett besluttet 4. juli 2025 ikke å ta omgjøringsbegjæringen til følge.
- (5) *Dagens Næringsliv AS* har anket beslutningen. Anken gjelder lovanvendelsen og saksbehandlingen. I korte trekk anfører DN at beslutningen utgjør et inngrep i ytrings- og informasjonsfriheten etter Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) artikkel 10 nr. 1, og at inngrepet ikke kan rettferdiggjøres etter artikkel 10 nr. 2. DN påstår at lagmannsrettens beslutning oppheves, og at DN tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.
- (6) *Høyesteretts ankeutvalg* kan bare prøve lagmannsrettens generelle lovforståelse, og om avgjørelsen er åpenbart uforsvarlig eller urimelig, jf. tvisteloven § 30-3 første ledd, jf. § 29-3 tredje ledd. Når det gjelder forholdet til Grunnloven og EMK, kan ankeutvalget også prøve den konkrete rettsanvendelsen, men ikke lagmannsrettens bevisbedømmelse.
- (7) Lagmannsrettens beslutning er forankret i domstollosen § 130 tredje ledd, som har denne ordlyden:

«I saker etter ekteskapsloven eller barneloven og i saker mellom ektefeller eller fraskilte om fordeling eller tildeling av formuen, kan rettsavgjørelser bare gjengis offentlig i anonymisert form. Det samme gjelder i tilsvarende saker mellom personer som er eller har vært samboere.»

- (8) Lagmannsretten viser til at ett av kravene i saken – en formuesforskyving mellom avdøde og hans ektefelle – er avgjort etter ekteskapsloven. Lagmannsretten viser også til at dommen tar stilling til gyldigheten av enkelte ektepakter, basert på anførsler om manglende rettslig handleevne.
- (9) Ordlyden i § 130 tredje ledd begrenser ikke bruken til saker hvor ektefellene, eventuelt de fraskilte, selv er parter. Det er tilstrekkelig at ekteskapsloven er grunnlaget for et krav om fordelingen eller tildelingen av formuen. Dette kan typisk være tilfellet når den ene ektefellen er død, slik tilfellet er her. Ordlyden begrenser heller ikke bruksområdet til de tilfellene der kravet etter ekteskapsloven er det eneste kravet i saken. At saken også omfatter krav etter arveloven, slik tilfellet er her, er derfor ikke til hinder for at § 130 tredje ledd får anvendelse.
- (10) Ankeutvalget kan ikke se at andre kilder gir grunnlag for å fravike ordlyden. Lagmannsretten har derfor tolket domstolloven § 130 tredje ledd riktig.
- (11) Lagmannsrettens beslutning om anonymisering er imidlertid et inngrep i ytrings- og informasjonsfriheten, jf. EMK artikkel 10 nr. 1. Beslutningen legger begrensninger på den dekningen en nyhetsavis som DN kan gjøre av saken og dommen. EMK går foran domstollovens regler, jf. menneskerettsloven § 2 nr. 1 og § 3, med den følge at anonymiseringen må begrenses så langt EMK artikkel 10 krever det.
- (12) Beslutningen har som nevnt hjemmel i lov. Den forfølger også et legitimt formål, som er å verne andres omdømme eller rettigheter. For at beslutningen skal stå seg, må den imidlertid også være nødvendig i et demokratisk samfunn, det vil si *forholdsmessig*, jf. EMK artikkel 10 nr. 2.
- (13) I en sak som denne, innebærer dette at det må skje en interesseavveining, se HR-2025-1188-A avsnitt 52. Hensynet til ytrings- og informasjonsfriheten må veies mot hensynet til å beskytte de involvertes krav på vern av omdømme og privatliv. Avveiningen må være konkret. Hensynet til omdømmet og privatlivet vil ofte stå svakere etter at den som avveiningen knytter seg til, er død.
- (14) Lagmannsretten har ikke gjort noen slik avveining etter EMK artikkel 10 nr. 2. Dette er en feil ved lovtolkningen. Lagmannsrettens beslutning må derfor oppheves, jf. tvisteloven § 29-23 fjerde ledd første punktum, jf. § 30-3 første ledd. Lagmannsretten, som har avsagt den dommen som anonymiseringen gjelder, er bedre egnet enn ankeutvalget til å avveie de interessene som gjør seg gjeldende.
- (15) DN har lagt ned påstand om å tilkjennes sakskostnader for Høyesterett. Kravet er på 39 000 kroner, som dekker prosessfullmektigens salær, med tillegg av ankegebyr på 7 884 kroner.
- (16) Det følger av HR-2024-1544-U avsnitt 18 at forvaltningsloven § 36 anvendes analogisk i saker og tilfeller som dette. Kostnadene som er krevd dekket, anses nødvendige.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning 4. juli 2025 om ikke å ta begjæring om omgjøring av beslutningen om anonymisering av dommen til følge, oppheves.

I sakskostnader for Høyesterett betaler staten ved Borgarting lagmannsrett til Dagens Næringsliv AS 46 884 – førtisekstusenåttehundreogåttifire – kroner innen to uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)

Knut Erik Sæther
(sign.)